

dicions, tindrem descrit un quadro ben negre del que és encara avui el problema social de la lluita antivenèria.

Això, tot i ésser tan dolent (segons paraules de metges de la Higiene especial de Madrid que havien visitat molts dels serveis antiveneris d'Espanya, són els més dolents de la península), existí des de fa uns 10 ó 12 anys abans d'aquesta dada, funcionava nominalment un servei de reconeixement de prostitutes a llurs domicilis, sense dispensaris, i a l'Hospital de la Santa Creu una sala per a malalties encomanadisses. A l'any 1918 sortí una R. O. en la que es proposava l'organització a tota Espanya, convocant a oposicions de metge de la Higiene especial, per a dur a cap la profilaxi i tractament de les malalties venèries.

Fetes les oposicions a Barcelona, entraren com a metges de la profilaxi 20 places de numerari i 10 de supernumerari.

Al cap d'un curt temps, s'inaugurà el primer dispensari en uns baixos del Govern civil; es va fer una llista de totes les cases de prostitució de Barcelona que facilità la policia i a cada una se li assenyalà una quota, una mena de contribució per a mantenir el servei, puix a Madrid en les R. O. havien manat que fossin les mateixes dones o llurs mestresses les que paguessin el servei.

Aviat es veié aquest dispensari ple de dones a reconeixement, moltes més de les que podien reconèixer-se, la qual cosa obligà a la primera intervenció dels metges aprovats, anant a veure al senyor Inspector Provincial de Sanitat i fer-li avinent que amb tot i que els fets clarament demostraven la insuficiència del local i de les hores de visita, i la massa concurrència de visitantes, a què s'augmentés el servei posant un nou dispensari, ensems que havien fet unes oposicions a 20 places i creient que havien d'ésser 20 els col·locats.

Presentats tots davant de l'esmentat Inspector i no veient en les seves paraules propòsits de ràpid millorament, se li va demanar que tota vegada que els fets clarament demostraven la insuficiència del lloc i les poques hores de consulta si ell no trobava facilitats per a millorar el servei, que dimitís el càrrec de Cap tècnic que des del primer dia ostentava.

Aquesta idea va tenir la virtut de fer-li canviar de pensament i va prometre no tardar en ampliar els locals i el treball.

Va passar poc temps i s'obrí un altre dispensari de més capacitat, encara que en un pis; s'organitzaren unes visites domiciliàries; es va posar un dispensari per a homes al port; es va muntar un laboratori, i més tard es comprà l'edifici que s'habilità per a Hospital.

En honor a la veritat, hem de dir que algunes d'aquestes reformes foren degudes al senyor Martínez Anido, no tan sols quan fou governador civil, sinó que també en temps en què fou ministre de la Governació.

No ens ha de cegar la política, ni els homes que la practiquin. Per això hem volgut assenyalar que les primeres millores en organització i funcionament, foren degudes a l'ex-governador i ex-ministre esmentat; i, és més, creiem que si les persones que a Barcelona formaven el Comitè provincial de Sanitat haguessin estat capacitades per a portar a cap la lluita antivenèria, hauria estat aquell temps el més a propòsit per a implantar-la en tota la seva integritat.

Malauradament, el Comitè d'aquí es limità únicament a la reglamentació de la prostitució i a què en els dos dispensaris, a les nits, hi haguessin dues hores de tractament per a homes.

Com és natural, a la casa que tenen un pis llogat per a dispensari d'higiene, vénen obligats a què tot el dia pugui i baixin dones, i de vespre plena d'homes, la qual cosa ha fet que els veïns es queixessin al propietari, i, finalment, aquest s'ha vist obligat a dir que se n'anessin, veient-se obligats a canviar-se en diferents llocs.

L'Inspector de Sanitat que muntà el servei, fou tret en temps de la Dictadura i substituït per un altre senyor l'actuació del qual vers la lluita antivenèria fou de completa incompetència, decaient poc a poc allò que el seu antecessor havia fet.

Així arribem al 14 d'abril, i el canvi de Règim; al seu començament, les dones es cregueren deslligades del compliment obligatori del reconeixement setmanal, i les mestresses, del pagament de llurs quotes, costant forces dies i moltes paraules per a fer-les-hi entendre que amb la República també hi ha d'haver ordre i administració.

Canviades totes les autoritats, aquestes veieren tot seguit l'estat de desorganització del servei de profilaxi i l'absència de veritable lluita antivenèria, i es proposaren de modificar la total organització del que fins aleshores existia, i assessora-